

Folkbildande introduktion till Norrbottenskonsten

11-05-24

Fakta

Konst

Tro Hopp & Kärlek

Konsthallen, Kulturens hus Luleå

Vårt länskonstmuseum, Konstmuseet i norr, som det med tanken på storregion kom att kallats, började sin verksamhet med en vandringsutställning som nu gått runt i länet under två år.

Tro Hopp & Kärlek heter projektet som baserats på verk av Kirunastipendiater. Kirunastipendiet, som instiftades 1959, är ett i konstlivet välkänt stipendium som ger konstnärer en penningssumma samt fri vistelse vid besök i Kiruna och Björkliden. Dessutom blir stipendiaten inköpt till en kommunal konstsamling.

Det är kanske inte de namnkunnigaste stipendiaterna som valts till denna premiärexposition, utan mer sådana vars bilder bäst svarade som en diskussionsfond för ämnet ”tro hopp och kärlek inför framtiden”.

Konstnärerna, och systrarna Victoria och Agneta Andersson har valt tematiken och har fått i uppdrag att sammanställa och presentera utställningen. I uppdraget har även ingått att leda en konstnärlig workshop för norrbottniska högstadiel elever baserad på kreativ bild och maskinbroderi.

Utställningsturnén avslutas med denna visning på Konsthallen i Luleå. Man kan, trots de få verken, enbart sexton stycken, ana hur de avspeglar den rådande konstdiskursen genom tiderna. Sextio- och sjuttioalets berättande måleri representeras av Hans Wigert, Werner Molin, Gösta Werner, Margareta Linton och Sara Harju. Även Berndt Wennströms Telefonkiosken, Eva Dahlins Hoppet-Hoppdansen och Lars Lerins Kalhygge bör räknas till de berättande. Det sluttande åttio- och nittiotalets avpolitiserade konstdiskussion fokuserar mer på form och ytverkan. Dessa decennier representeras av Kristina Lindblad, Ragna Berlin och Jan Manker. Elisabeth Ödmans linoleumsnitt Det fula barnet, som kommenterar utanförskap, blir en välgörande anakronism i det sammanhanget.

Tjugohundratalets första decennium företräds av 1970-talister, en generation som brukar kallas den ironiska eller Generation X. Patrik Gustavsson driver med nationalistiska skinheads i sin skulptur Blind Faith. En bildvits som är mer en seriefigur än en skulptur. Man drar på munnen första gången man ser den men mer problematiserande än så blir det knappast. Tommy Mäkinens stora akrylmålning med infälld text ”My hands will do the works of mercy and not the works of war” har mycket av street art över sig. En spontanitet i uttrycket som tilltalar. Förra årets stipendiat Michael Johansson visar ett objekt tillverkat i Kiruna och som utgörs av en brun bänk som i sig omsluter bruna föremål från gruvstadens stadshus. Här samspelar form och innehåll på ett förtjänstfullt sätt till en estetisk och idémässig utsaga.

Kirunastipendiet var en gång avsett endast för måleri och grafik men på senare år, med ett vidgat konstbegrepp, har även andra konstformer fått ta plats. Som en förutsägelse om detta ingår även ett musikaliskt verk av Gunnar Hahn Till Kiruna antaget redan 1967.

I utställningen ingår även ett bildspel där intrycken från utställningen bearbetats i praktiska workshops med högstadiel elever. Resultaten av intrycken har omsatts i databearbetade broderier.

Det ligger i bildens natur att uppvisas. Fler kommunala landstingliga samlingar borde då och då komma ut ur sina kontorsmoduler och luftas till allmänt beskådande. Det är ju trots allt gemensamma egendomar. Utställningen Tro Hopp & Kärlek är ett bra folkbildande initiativ som poängterar kulturens betydelse för regional identitet och självkänsla.

Bertil Sundstedt